

PsittaScene volym 18 nr 1, februari 2006
Översättning Bo Gerre/Dan Paulsen
www.worldparrottrust.org
sweden@worldparrottrust.org

Innehåll

Flyg verkligen fritt, forts	2
Återbesök hos handeln med papegojor	3
Att rädda Bolivias blåstrupiga ara	4-8
Bättre kunskap om Nya Zeelands rödpannade kakariki	9
Nya studier av den kritiskt hotade mindre gultofskakaduan	10-11
WPT USA flyttar till Florida!	11
Vad är att göra åt flusnan	12
Tio lätta steg för att undvika fågelinfluensa för dig och dina fåglar	12
Fyra endemiska fågelarter nära utrotning	13
En ny hybridpopulation i närheten av Arusha	14
Mindre soldatara häckar i klipporna vid Otachique, Chihuahua, Mexiko	15
Folder angående fågelinfluensan	16
PsittaNytt	16-18
WPT USA vinner en utmärkelse från IAATE	19
WPT information	19
Papegojor i det vilda; socorroparakiten	20

Flyg verkligen fritt, fortsättning

Av Jamie Gilardi

I oktober blev vi verkligen förtjusta, när vi fick veta, att den Europeiska Unionen hade stoppat all import av fåglar under en månad. Enbart detta beslut skulle inte allenast rädda många tusen vilda fåglar från att fångas och de fruktansvärda följderna av detta, utan det förde dessutom upp på högsta nivå frågan, huruvida kommersiell fångst skulle få fortsätta över huvud taget. När denna den första månadens förbud förlängdes till slutet av januari 2006 – ytterligare två månader med 0 importerade – blev vår glädje ännu större. Förlängningen innebar en möjlighet att vidga diskussionerna till att såväl omfatta befarande- och välfärdseffekterna av handeln som de sjukdomshot, vilka dominerat nyheterna.

Vår koalition av organisationer, som arbetar med denna kampanj, befann sig plötsligt i den situationen, att den kunde förse olika utredningsgrupper i UK och EU med övertygande kunskaper och data om handeln med vilda fåglar. Som PsittaScenes läsare väl vet, har vi drivit denna fråga under ganska lång tid. Därför blev vi förtjusta och fick mycket bråttom med att försöka presentera en så övertygande och väldokumenterad framställning som möjligt för vederbörande myndigheter.

Under mellantiden var januari månad snabbt på väg att ta slut medan tidsgränsen närmade sig. Trots rykten om att handeln med en stor del av världen skulle återupptas, blev vi mycket lättade när EU-kommissionären för hälsa och konsumentskydd, Kypriano, meddelade sitt beslut att förlänga det temporära förbudet i ytterligare fyra månader – till och med utgången av maj.

Som många av er har märkt, har vi låtit en räknare gå för att följa antalet vilda fåglar, som fångats för den europeiska marknaden, och den startade när vi presenterade Wild Bird Declaration för EU i december 2004 (se <http://birdsareforwatching.org>). Den dag i oktober när förbudet tillkännagavs, hade räknaren klättrat till en bra bit över tre miljoner fåglar. Som en följd av det visionära förslaget från Duncan McNiven i RSPB [Royal Society for The Protection of Birds. Övs. anm.] beslöt vi, att det skulle vara lägligt att starta om räknaren, men denna gång skulle den räkna det antal fåglar som INTE fångats för EU:s marknad sedan förbudet infördes. Med början i dag är den siffran 1,3 miljoner fåglar och räkningen fortsätter. Vid slutet av maj kommer en bra bit över två miljoner fåglar att ha räddats av enbart detta tillfälliga förbud.

Med strömmen av stöd från WPT:s medlemmar, från papegojälskare och ett växande antal bevarande- och välfärdsorganisationer världen över tror jag, att vi kan och bör glädja oss över denna verkligen förbluffande utgång. Ni kan vara förvissade om, att vi under de kommande månaderna skall arbeta hårt mot det slutliga målet att göra denna bestående.

Återbesök hos handeln med papegojor.

Kan före detta fångstmän utveckla alternativ till att samla vilda fåglar?

Av Jamie Gilardi

Det är alltid svårt att förutse alla konsekvenser av varje enskild åtgärd, i synnerhet när den berör internationell handel. När USA slutade att importera i sort sett alla vilda fåglar under det tidiga 90-talet, var syftet att stoppa den förödande fångsten av dessa och de därtill hörande populationsminskningarna världen över. Det uppstod ett antal oavsiktliga följderna av denna åtgärd; en var att den illegala handeln minskade då den lagliga upphörde och en annan att även förekomsten av vanliga sjukdomar inom amerikansk fågelhållning gick ner. Naturligtvis är inte alla dessa konsekvenser till glädje för alla inblandade och detta gäller särskilt för de individer, som tills i oktober förra året levererade miljoner vilda fåglar till EU. Eftersom EU då hade mer än 90 % av den befintliga handeln, försvann deras marknad över en natt och hade omedelbara effekter inte bara för fåglarna utan också för de personer, som fångar dem, och övriga i handelskedjan.

Inom World Parrot Trust är vårt huvudsakliga intresse fåglarna och vi är oerhört entusiastiska över det faktum, att till och med detta tillfälliga förbud redan räddar miljoner vilda fåglar. Men vi bryr oss också om de människor som delar hemvist med dessa fåglar, särskilt som många av dem lever mycket nära gränsen för extrem fattigdom och till och med svält. Och samtidigt som vi är mycket positiva till ekoturism, som effektivt stödjer bevarande och lokala samhällen, inser vi också att denna möjlighet inte alltid är genomförbar. I vårt senaste nummer av PsittaScene rapporterade Marc Johnson från ett projekt i Guyana, som för närvarande är i färd med att utveckla ett ekoturismprogram för regnskogen. Man hoppas, att de ekonomiska fördelarna från turismen kommer ge lokalbefolkningen en direkt kompensation för de ekonomiska kostnaderna för att upphöra med fångsten av vilda papegojor. När vi fick veta, att man i samma samhällen även utvecklade ett antal papegojorelaterade hantverksprodukter, slog det oss, att vi skulle kunna ha en möjlighet att sammanföra papegojälskare med före detta fångstmän. Eftersom jägarna måste arbeta mycket hårt för att fånga vilda papegojor och inte tjänar så värst mycket pengar när de lyckas, tänkte vi att det kunde vara värt försöket att ersätta något av deras förluster på papegojfångst med vinster från försäljning av snidade papegojor.

En av de roliga delarna av denna berättelse har med historia och naturhistoria för gummi att göra. När de första européerna anlände till den nya världen, fann de en inhemska befolkning, som gjorde bollar, som studsade, och vattentäta skor av ett egendomligt, nytt material framställt av saven av ett speciellt träd. Under de närmaste århundradena blev gummi (den engelska benämningen [rubber] för dess förmåga att "rub" out [sudda ut] märken efter blyertspennor) utomordentligt viktigt för den västerländska civilisationen. I själva verket ersattes det vilda gummit av planterade gummiträd allt eftersom oerhörda områden med gummiträd planterades överallt i tropikerna, inklusive Europeiska kolonier i Sydostasien och senare i Afrika (en personlig anmärkning: min morfar, som ursprungligen hörde hemma på Shetland, tillbringade många år i Indonesien som "gummiodlare"; följaktligen föddes min mamma på ön Sumatra).

Nåväl, var har detta med papegojor att göra? Åter till Sydamerika där det visar sig, att ett av de födoämnen, som den allestädes närvarande blågula aran (*Ara araruana* – presenterad på vårt senaste omslag) föredrar, är frön från gummiträd. Detta är exakt samma art, *Hevea brasiliensis*, som producerar latexsaven, som är utgångsmaterialet för praktiskt taget allt naturgummi. De ansenliga fröna, som är stora som makadamianötter, är i själva verket fyllda med ett cyanidproducerande ämne, så de är mycket obehagliga för människor att äta, men arorna tycks älska dem.

Marc fick veta, att infödingarna i Guyana fortfarande gör små föremål av naturgummi, och i själva verket skär de ut papegojor, tukaner och andra fåglar. Vi hoppas, att våra medlemmar och supporters skulle kunna vara pigga på att stödja dessa samhällen, som nyligen har avvaktat sig från vinster av fångst av vilda fåglar, och uppskatta att äga en eller några av dessa enkla handsnidade papegojor, gjorda av naturligt, vildskördat naturgummi. Då dessa är handgjorda och varje skuren papegoja är ett original, hoppas vi att ni förstår att dessa är mycket varierande och att den ni får kan se annorlunda ut än det som

är avbildat här. Precis som flertalet papegojor verkar dessa trivas bäst i stora grupper, så vi uppmanar er att köpa en hel flock.

Skulpturerna kan köpas via kontoren i UK och USA (angivna på sid. 19) för beloppet av £3/\$4 per styck eller 5 papegojor för £12/\$20.

Separat ram

Skogarna i Nappi är översållade med balata (vanligen känt som latex- eller gummiträd), som har tappats under många generationer och av vilka några är flera hundra år gamla. Ärren från tidigare tappningar når 30 eller 40 fot upp på stammarna på några av de större träden. Efter att de en gång källan utgjorde källan för alla kommersiella gummiprodukter tjänar dessa träd nu som förnyelsebar resurs för många konsthantverkare i Rupununi-regionen i Guyana. En av dessa är George Tancredo. George var en av de första balataartisterna i byn Nappi. Han började vid 21 års ålder och har nu arbetat med balata i nästan 40 år. Efter att ha arbetat hos Foster Parrots har han nu för första gången i sitt liv en fast anställning och hans framgång har uppmuntrat många andra (däribland flera yngre bybor) att följa i hans fotspår. George är även i färd med att uppföra en ny byggnad, som skall tjäna som ny ateljé och skola för utbildning i konst och hantverk i Rupununi.

Att rädda Bolivias blåstrupiga ara.

Höjdpunkter från häckningssäsongen 2005

Av Toa Kyle

När jag gjorde min forskarutbildning under den senare delen av nittioalet, hade vi ofta diskussioner i klassrummet om visheten i flertalet bevarandeansträngningar. Kort sagt, de flesta av oss var kritiska till de miljontals dollar som spenderades på enskilda arter, när fokus borde vara på de ekosystem i vilka de hotade arterna lever. Genom att bevara de naturliga processer, som styr ett ekosystem, kan man i teorin bättre bevara de arter som finns i dessa (samtidigt som man sparar tid och pengar). Nästan ett decennium senare och under min tredje säsong av boarbete med den blåstrupiga aran (*Ara glaucogularis*) kan jag förstå att förekomsten av hyggliga habitat inte nödvändigtvis garanterar att en art återhämtar sig. Detta gäller särskilt för blåstrupar, när det ibland är naturkrafterna själva, som hindrar artens försök att reproducera sig. Varje säsong på fältet har accentuerats av de olika problem som möter varje häckpar. Under min första säsong 2003 gällde det bokkonkurrens från större arter, då allt eftersom tiden gick vi fann, att över hälften av antalet möjliga bon togs över av blågula aror. Följande år gick flertalet bon förlorade på grund av plundring. Denna säsong har överskuggats av elementen, då en svår torka följdes av en månad med häftiga regn. Även om det aldrig är entydigt att ”skylla på vädret” för kullkastade häckningsförsök, går det inte att förneka, att väderförhållandena spelar roll för det antal misslyckade häckningar, som observerades denna gångna säsong. I denna artikel diskuterar jag framsteg och motgångar under häckningssäsongen 2005 och varför de senare betonar behovet av att intensifiera våra ansträngningar på att föra tillbaka den blåstrupiga aran från randen av utrotning.

En av utmaningarna den gångna säsongen var att få ut flera människor på fältet för att bättre kunna hålla kontroll på blåstrupens häckningsförsök. Under tidigare säsonger på fältet har vi funnit, att vårt lag om tre personer helt enkelt inte räckte till för att på ett tillfredsställande sätt kunna övervaka de vitt spridda blåstrupbona. Under 2005 lyckades vi av två anledningar få med flera deltagare i projektet, den första var inköpet av ett välbehövligt fyrhjulsdrivet fordon för att transportera människor och utrustning ut i fält (Tack till WPT-UK:s kontor för att man skaffade fram pengar så att detta kunde göras). Den andra faktorn var en annons på nätet efter frivilliga. Jag kan inse värdet av att använda frivilliga, eftersom jag 1997 för första gången började med bevarandearbete i projektet för Costa Ricas större soldatara (*Ara ambigua*). Medan några frivilliga deltar för att besöka olika naturområden och kulturer, använder andra möjligheten som en inledning till forskarutbildning eller t.o.m. för att starta liknande projekt i sina hemländer.

Eftersom det var första gången som jag anställde frivilliga, överväldigades jag av det gensvar jag fick. Jag lade ut en annons på två sajter för fältarbeten, vilka snabbt spreds till flera andra sajter av människor, som hjälpte till att sprida informationen. Till slut sökte mer än 60 personer till projektet, majoriteten var unga biologer. Det slutade med att vi denna säsong tog med 11 personer, hemmahörande i nio länder

(hälften av dem från Latinamerika), ett sannskyldigt "FN" av blåstrupebevarare. Ett högst välkommet tillskott till årets lag var Benjamin Oliveira, en doktorand från Universidad Autónoma del Beni, det lokala universitetet i Trinidad (huvudstad i Beniregionen, där blåstuparna förkommer). Benjamin var ett intressant fall; fastän han var veterinärstuderande, ville han göra forskning för sin avhandling på återhämtningsförsök på blåstrupar. Jag var tacksam för hans närvaro, eftersom inte bara hans veterinära kunskaper kom väl pass för att sköta hästar, utan också för hans fysiska styrka, som flera tillfällen bokstavligen tog oss (och bilen!) ur smörjan. Trots sin stora kroppsbyggnad är han en av de snällaste, mest avspända Bolivianer som jag känt. Han är också den förste av vad som kommer att bli en årlig närvaro av Bolivianska studenter i projektet.

Vår fältsäsong 2005 började tidigt i augusti under vita, rökfyllda skyar. En större torka drabbade regionen från maj till september. Även om denna period motsvarar torrtiden, var det omfattningen som skiljde 2005 från andra. Praktiskt taget inget regn föll under denna fem månader långa period, en viktig konsekvens blev de efterföljande bränderna. De grässlätter, som dominerar blåstupens landskap, bränns rutinmässigt under torrtiden för att stimulera till bättre bete för boskapen. Frånvaron av varje slag av nederbörd denna gångna säsong har betytt, att bränder kunnat härja utan kontroll i fem månader. Den därav följande luftkvaliteten var i Trinidad så dålig, att man på kliniker var tvungen att koppla småbarn till syrgasmaskiner för att bota andningsproblem. De flesta i fältlaget hade i slutet av september envis hosta. Fastän ryggmärgsreaktionen är att klandra boskapsindustrin för all röken, var verkligheten den, att det rådde en sådan torka, att även en liten eld, tänd i ett avlägset hörn, kunde få vittomfattande följder någon annan stans. När de väl börjat blev bränderna omöjliga att hejda. Några äldre personer, som jag talade med på fältet, berättade att det var den värsta torka de upplevt under sin livstid.

Det är tydligt, att torkan och bränderna har både kort- och långsiktiga effekter för den blåstrupiga aran. I början av september besökte jag en plats, där vi under 2004 observerat häckningsaktivitet. Till min glädje iakttog jag ett blåstrupepar i gryningen flyga in i det område där 2004 det fanns ett bo. Efter att ha parat sig med hanen, flög honan in i boet i flera minuter, satt i ingången och spelade rollen av den blivande modern. Jag beslöt att undersöka några andra platser under de följande veckorna för att senare återkomma till området med förväntan att åter finna honan i boet, denna gång på ägg. Jag fann i stället, att en enorm brand hade svept fram genom området endast tre dagar före mitt besök. Även om boträdet fortfarande stod kvar, var den omgivande skogen en skugga av sitt forna jag. Branden hade även allvarligt skadat skogsöarna av motacúpalmer (*Attalea phalerata*), där vi regelbundet sett två par blåstrupar söka efter föda under de tre senaste säsongerna. Motacúpalmer är en nyckelresurs för blåstruparna där vi arbetar. Under detta besök och de därpå följande under fältsäsongen, syntes inga blåstrupar vid boet, inte heller i motacúöarna. Det är högst troligt, att de två araparen övergav området på grund av brandskadorna. Medan de omedelbara effekterna av elden är synliga såsom brända motacúfrukter och nedfallna boträd, återstår det att se de långtgående och långsiktiga effekterna. Brandskadade motacúpalmer måste lägga ner tid och energi på att skapa nya blad. Detta minskar i sin tur den mängd frukt, som kan produceras i framtiden, vilket sålunda minskar mängden födoämnen tillgängliga för framtida häckpar. Bränder förstör även unga motacúpalmer och försenar följaktligen återväxten av skog. Blåstrupar kan därför fortsätta att uppleva effekterna av bränderna 2005 under många kommande år.

Mitt syfte med denna senaste säsong var att arbeta med sex bon. Detta var ett rimligt mål med tanke på att vårt lag om tre arbetade med två bon under 2004. När vi nu tredubblat antalet personer som söker efter bon, tycks sex bon vara möjligt. På något plan nådde vi målet. Av de fjorton möjliga bon som vi fann (Jag definierar ett möjligt bo som varje hålighet i ett träd, som blåstrupar bevakar eller går in i), blev sex aktiva. Tragiskt nog misslyckades fem bon sent under ruvningsstadiet. Anledningarna till dessa misslyckanden var troligen mångfacetterade, även om den primära anledningen förmodligen var kraftigt regn. När regnen till sist nådde Beni sent i september, kom de med en våldsamt som inte setts på år. Mer än 15 000 ha sojaböns- och majsskördar gick förlorade i norra Santa Cruz (strax söder om blåstruparnas område) på grund av dessa regn. En medarbetare berättade om ett tillfälle, när han överraskats av ett av dessa kraftiga åskväder, då han till häst var på väg till lägret. Styrkan hos vinden och vattnet, som störtade mot honom, var så stark, att hans häst var tvungen att gå sidledes för att komma fram och under tiden slog blixten kontinuerligt ner inom ett avstånd av 50 m från honom. Med min kollegas ord: "Jag trodde att jag var dödsdömd".

Dessa våldsamma stormar fick hemska följder för de flesta av våra aktiva bon av vilka två tredjedelar var i stumpar av motacúpalmer. Alla dessa motacúbon misslyckades. Hos en av dessa stubbar rasade kronan ner som följd av en storm. Det befintliga paret övergav sedan boet. Till vår bestörtning fann vi nedanför trädet ett trasigt äggskal, som antydde, att en unge precis hade kläckts vid tiden för kollapsen. Vid ett annat motacúbo föll under en natt mer än 70 mm regn. Följande morgon sågs hanen i paret flyga till toppen av stumpen, kikade in och ropade oupphörligt på honan, nästan som om han övertalade henne att ruva igen. Hanens ansträngningar var förgäves, boet övergavs. En senare inspektion av håligheten visade, att den var vattenfylld med två ägg på plats. De återstående tre misslyckade bona visade ett liknande mönster: Kraftiga regn, följda av övergivande, fastän egendomligt nog fanns inga ägg när dessa håligheter senare undersöktes. Vi visste att två av dessa bon hade tre ägg vardera, så det är därför osäkert om bona först översvämmades och därefter plundrades, eller plundrades medan honan var ute ur boet.

Helst hade vi velat borra dräneringshål i alla potentiella bohålor. Vi undvek av flera orsaker att göra detta i de misslyckade bona. Alla dessa bon hade påträffats efter det att ruvningen redan påbörjats, och vi var därför oroliga för att bona skulle överges, om vi klättrade upp till dem för att borra hål. Vi visste från säsongen 2004, att det är osannolikt att blåstrupar överger boet när de har ungar. Under ruvningen däremot är hotet om övergivande troligen större, då det häckande paret har investerat relativt lite tid och energi i boet jämfört med ett bo med en unge i. Om de känner, att deras egen säkerhet är i fara på grund av mänsklig närvaro, är det mer sannolikt att de lämnar ett bo med ägg. Således bestämde vi, att vi skulle ”ta det vackert” när det gällde bon med ruvande fåglar. En annan faktor att ta i betraktande när det gäller dräneringshål i motacústammar är den fysiska uppbyggnaden hos dessa. I avsaknad av starka kronor i toppen, kan man inte säkert fästa ett rep över denna för att klättra. Givet den bräckliga karaktären hos flertalet stammar, kan boträdet i själva verket falla omkull när man klättrar upp i det. Vi hittade på ett sätt att säkra en bambustege med rep, så att stegens vikt hos aldrig var i direkt kontakt med boet. Tyvärr var några stumpar mer än 10 m (30 ft) höga, högre än de längsta bambustörar vi kunde finna i området. Aluminium-glassfiberstegar står på inköpslistan för nästa häcksäsong.

Man frågar sig varför blåstrupar för sina bon väljer motacústumpar, som är benägna att fyllas med vatten och falla omkull. En förklaring kan vara, att de är lättare att urholka jämfört med andra träslag, särskilt efter torkan som vi upplevde 2005. Märgen hos döda motacúpalmer består av torra, lösa fiber, som lätt kan avlägsnas av blåstruparnas klor och näbb. Man har berättat för mig, att ett par kan gräva ut ett bo på mindre än en vecka. Möjligheten finns också, att bon av bättre kvalitet, som finns i levande lövträdsarter, domineras av större fåglar såsom blågul ara och sålunda begränsar blåstruparna till motacúbon av lägre kvalitet. Slutligen kan tidigare avverkningsaktiviteter i skogsöarna ha avlägsnat bohålor i lövträd och återigen lämnat i huvudsak motacústammar, som de enda möjligheterna för häckande par av blåstrupar.

Fastän 2005 hade sin beskärda del av besvikelser, hände mycket positivt som är värt att nämna. Under förutsättning att alla blåstrupar, som vi för närvarande känner till, uteslutande förekommer på privat mark, det vill säga boskapsrancher, är samarbete med markägarna nyckeln till återhämtning för blåstruparna. Med detta i minnet var den gångna säsongen en rungande succé. Nivån på engagemanget hos ranchägarna på mycket viktiga platser gick långt över att bara tillåta oss att arbeta på deras marker. På två rancher försåg markägarna oss med egna rum att arbeta i och lånade oss hästar att ta oss runt på. Det sistnämnda var ingen dålig gåva, då på grund av de kraftiga regnen, vårt undersökningsområde hade översvämmats mycket tidigare än förgående säsonger, vilket uteslöt användning motorcyklarna och pickupen vi brukade ta oss fram med. Hästar blev därför väsentliga för att kunna upprätthålla vårt fältarbete. Som ett annat exempel av det generösa stöd vi fick, erbjöd oss en ranchägare, som inte ens hade blåstrupar på sina ägor, att gratis använda hans lilla flygplan för att ta oss till en viktig plats. Detta ställe skulle i annat fall ha varit otillgängligt på grund av översvämmning och dess avlägsna belägenhet. Att det finns intresserade, bevarandeinriktade ranchägare i Beniområdet som dessa bådär väl för framtiden för den blåstrupiga aran.

Genom att ha flera människor på fältet denna säsong, har mängden insamlad information ökat dramatiskt. Vi vet nu, till exempel, att häcknings säsongen 2004 var ett bra år för blåstrupeungar. Under tidigare säsonger brukade vi nästan aldrig iakttä mer än 3 eller 4 förstaårsungar i hela undersökningsområdet. Den gångna säsongen har vi, emellertid, sett totalt åtta ungar norr om Trinidad (inklusive de två ungar, som vi arbetade med 2004) och känner till att åtminstone två ungar som gått in i den mindre populationen av blåstrupar söder om Trinidad. Även om vid första anblicken dessa antal kan

verka låga, så innebär det en ”jätteskörd” att se så många vilda blåstrupeungar, när man tänker på att vi för närvarande bara känner till ungefär 100 fåglar. Under 2004 var den totala regnmängden under året nästan 1000 mm (36 tum) större än under 2005. Huruvida denna större regnmängd kan tolkas så, att det blir fler ungar i naturen återstår att se. Vi har också börjat förstå att den blåstrupiga aran inte är så stationär som man tidigare trott. Under tidigare säsonger har man kunnat komma till en bestämd skogsö och där ständigt träffa på ett par aror. Inte så under 2005, då det tycks som om några fåglar bytte område som en reaktion torka och bränder. Denna växelverkan mellan habitatkvalitet och fördelning av fåglar är en viktig parameter som måste undersökas i framtiden, möjligen med hjälp av radiotelemetri, för att bestämma vart arorna flyttar, när de traditionella områdena övergivits.

Slutligen, genom att ha flera observatörer detta år, var vi i stånd att få en bättre känsla för i vilken omfattning, som bon misslyckas. Under gångna säsonger har det funnits många frågetecken i fråga bonas öden. Vi brukar, till exempel, se ett par som vaktar ett bo och återvända inom en månad för att inte finna någon ytterligare aktivitet vid boet och inte veta vad som hänt. Denna säsong började vi med att så att säga fylla i de tomma rutorna, inklusive bon som aldrig nådde ruvningsstadiet. Ett bo blåste omkull medan det grävdes ur (om ni gissade att det var en motacústump, gissade ni rätt), tre andra togs över av större fågelarter, av vilka två var Tokotukaner (*Ramphastos toco*). Även om vi visste att tukaner var boplundrare, kände vi inte till att de också konkurrerade om bona

Den mer fullständiga information vi har från denna säsong målar en ganska dyster bild av lyckade häckningar för den blåstrupiga aran. Denna stora omfattning av misslyckade bon hjälper till att förklara artens sällsynthet och belyser de svårigheter som återhämtningen möter. Det kan delvis bero på effekterna av stora fångstperioder under 70- och 80-talen, när hundratals, möjligen tusentals, blåstrupar avlägsnades från Beni. Den tidigare fångstman jag arbetade tillsammans ned under två säsonger brukade berätta för mig, att han sett grupper om 16 blåstrupar tillsammans under den tiden han fångade fåglar. Idag blir vi överförtjusta av att se en flock på halva det antalet. En större population blåstrupar är här en bättre möjlighet att konkurrera med andra ararter om val av boplatser och resurser. Jag har sett exempel på detta i fält, när ett par blåstrupar förgäves försöker hålla borta flockar av 6-8 blågula aror, intresserade av samma boträd. Troligen består dessa större flockar av blågula aror av besläktade fåglar, som hjälper varandra vid strider om bon. På grund av att de är färre i antal än de blågula, måste enstaka blåstrupepar nöja sig med de återstående, mindre användbara häckplatserna.

Med uppfattningen om dåliga bon i tankarna, behöver vi antingen förbättra befintliga bohåligheter eller ordna med fler konstgjorda håligheter, som blåstruparna kan välja framför naturliga. Jag hade denna säsong nöjet att arbeta tillsammans med Pete Haverson i Beni. Pete har arbetat i mauritiusparakitprojektet (*Psittacula eques*) under tre säsonger och hade ett överflöd av information om vilka metoder som har bidragit till den artens anmärkningsvärda återhämtning. Ämnet konstgjorda bon är dock skrämmande. Pete nämnde, att fler än 100 olika utföranden hade provats, innan mauritiusparakiterna slutligen godtog ett. I detta skede är jag mer benägen att skära ut håligheter i befintliga träan än att sätta upp holkar. Konsten är att göra skärbetet mindre arbetskraftsintensivt, kanske genom att få ut solkraftdrivna kraftverktyg på fältet.

Att tala med Pete om Mauritiusprojektet gav mig ett bättre perspektiv på var vi för närvarande står med blåstruparna och vart vi måste ta oss. Läget på Mauritius förändrades inte på några år. Det var resultatet av att bygga på erfarenheter, vunna under flera år. Vi har insett, att hålla tummarna och hoppas att vädret skall samarbeta under kommande häckningssäsonger inte är något val. Säsongen 2005 har visat oss, att misslyckade häckningar hos blåstrupar är många fler, än vi tidigare trott. Det står klart att det krävs en mer aktiv skötsel av bon, inklusive strukturell förbättring av bon för ruvande fåglar. Det råder ett moment 22 med avseende på faran för att bo överges men vi har förstått att genom att vara alltför försiktig kan och kommer bon att misslyckas. Vi avser att lära av läxorna vi fått under 2005 med målet att rakt på sak ta oss an utmaningarna under 2006.

Bättre kunskap om Nya Zeelands rödpannade kakariki

Av LUIS ORTIZ CATEDRAL och DIANNE BRUNTON, The Ecology and Conservation Group, Institute of Natural Resources, Massey University, Building 5, Oteha Rohe, Albany Campus, Private Bag 102-904, North Shore Mail Centre, Auckland, New Zealand

Nya Zeeland är hemvist för en bisarr samling av papegojor. Kanske är den flygoförmögna kakapon eller ugglepapegojan (*Strigops habroptilus*) och den nyfikna kean (*Nestor notabilis*) de mest kända arterna.

Förutom de redan nämnda arterna så finns det på Nya Zeeland den största förekomsten i hela världen av olika arter av kakarikier (fem olika arter enligt molekylära studier). Kakarikier tillhör släktet Cyanoramphus; en grupp av gröna, små och långstjärtade parakiter. De flesta arterna har ett färgmönster i ansiktet, vilket möjligen skulle kunna associeras med val av partner. Det enda undantaget är antipodkakarikin som är helt enfärgad som dess vetenskapliga namn antyder (*C. unicolor*). Genom att ha varit isolerad från andra landmassor under miljoner år och genom avsaknaden av predatorer i form av marklevande däggdjur så har miljön på Nya Zeeland format märkliga beteenden hos kakarikin. Till exempel, vanan och egenskapen att både söka efter föda och häcka på marken. Vad som ursprungligen hjälpte dessa arter att dra nytta av sina habitat blev längre fram en dödlig sårbarhet för exotiska djur som introducerades av människan som råttor, katter och mink. Av alla de papegojsläkten som förekommer på öarna i södra Oceanien så har Cyanoramphus varit mest utsatt för utrotning under senare tid.

Trots en anmärkningsvärd reduktion av deras tidigare habitat, så håller fortfarande vissa arter ut i skogarna på Nya Zeeland, som den gulpannade kakarikin (*C. auriceps*) och den orangepannade kakarikin (*C. malherbi*). Som kontrast så har vissa öar längs kusten, som är fria från predatorer av däggdjursläktet, blivit de sista utposterna för den rödpannade kakarikin (*C. novaezelandiae*), som endast oregelbundet ses på fastlandet. Rödpannad kakariki, har nyligen blivit uppförd som ”hotad” på IUCN:s klassificeringssystem. Försök har gjorts till stöd för artens återhämtning, och dessa försök inkluderar utrotning av predatorer och förflyttning av utvalda populationer till öar som är fria från predatorer. Tyvärr, så är denna arts biologi dåligt utforskad. I syfte att bättre förstå den förbryllande reproduktionsbiologin hos den rödpannade kakarikin och för att erhålla viktig information i syfte att förbättra bevarandemetoderna så startade vi ett undersökningsprojekt under 2004. Den plats vi valde för studien var Tiritiri Matangi ön, en ö som är världsberömd för sitt fågelliv och som ligger i närheten av Auckland, den största av städerna på Nya Zeeland. Rödpannade kakarikier förflyttades till Tiritiri Matangi under 1970-talet och är för närvarande väldigt vanlig förekommande över hela ön. Ön utgör en unik plats att studera rödpannad kakariki på, inte enbart beroende på artens rika förekomst utan även för att vi kan berika vår förståelse för dynamiken hos populationer som har förflyttats från sitt ursprungliga utbredningsområde. Målet för vår forskning kan delas in i två kategorier: teori och bevarande. Utifrån en teoretisk utgångspunkt så är vi intresserade av att bestämma effekter av äggstorlek, kullstorlek, kön och häckning som inte är synkroniserad, hos överlevande ungar. Målen för vårt bevarandearbete inkluderar att beskriva häckningsbeteendet hos den rödpannade kakarikin, utmärkande drag bland passande häckningsplatser och faktorer som påverkar reproduktiviteten. Tiritiri Matangi är även en utmärkt plats för att bedriva utbildningskampanjer och öka allmänhetens medvetenhet för miljöfrågor; tusentals skolbarn besöker ön årligen och kommer då i nära kontakt med den rödpannade kakarikin och andra enastående arter. Vi har i vårt arbete fått generöst stöd från olika organisationer över hela världen och vi skulle vilja uttrycka vår stora tacksamhet till dessa donatorer: Supporters of Tiritiri Matangi Inc., Fullers Ferries, Kawau Kat Cruises (New Zealand), The Parrot Society (UK), Stiftung Avifauna Protecta (Germany) and Consejo Nacional de Ciencia y Tecnologia (Mexico). Vi vill även tacka the World Parrot Trust för möjligheten att få presentera denna information i PsittaScene. Samtidigt vill vi ta tillfället i akt och be om nya donationer som kommer att göra det möjligt att utöka vårt arbete och komma längre i vårt huvudmål: ett långsiktigt bevarande av den rödpannade kakarikin. Om du vill veta mer, tveka inte att kontakta oss på adressen ovan.

Nya studier av den kritisk hotade mindre gultofskakaduan i Rawa Aopa Watumohai National Park i sydöstra Sulawesi, Indonesien

Av DUDI NANDIKA, S. Si, Department of Biology, As-Syafi 'iyah Islamic University, Jakarta, Indonesien

Den mindre gultofskakaduan (*Cacatua sulphurea*) är en hotad indonesisk art och en av endast fem kakaduaarter upptagna på CITES (Washingtonkonventionen) Lista A. Arten består av fyra allmänt accepterade underarter: parvula, abbotti, citronocristata och sulphurea. Den senare är endemisk för den

indonesiska ön Sulawesi (tidigare Celebes). Studier visar att även om det fortfarande kan finnas små populationer på andra platser, så är de återstående kakaduornas utbredningsområde begränsat till två platser i sydöstra Sulawesi: Rawa Aopa Watumohai National Park (RAWNP) och Buton Island, och en ensam plats i centrala Sulawesi (Pasoso Island). Av de nämnda platserna så är, RAWNP helt klart den mest betydande. RAWNP är unik då den har 7 olika typer av ekosystem nämligen; lerbottnar utsatta för tidvatten, mangroveskog, trädbevuxen savann, bergsskogar, skogbevuxna träsk, träsk med förekomst av torv samt odlad mark. Under 2000 så genomförde ett team från den indonesiska skogsvårdstyrelsen (PHKA), BirdLife Indonesia, och the NGO YASCITA (Yayasan Cinta Alam-Kendari team) en studie av *C. sulphurea sulphurea* i utvalda områden i RAWNP och uppskattade den totala populationen till 100 individer eller mindre. Den nya studien, som genomförts nästan fem år senare, utgör en uppföljning av den första studien, och den sistnämnda var utformad för att erhålla ny information rörande status för och vanor hos denna starkt hotade kakaduaarter.

Population och bon

Studien genomfördes två gånger dagligen vid kl. 05.30 och kl. 17.00. Totalt observerades 37 kakaduer på 7 olika undersökta platser (28 individer i skog och 9 i uppodlade områden), vilket utgör en extremt låg förekomst av 1,3 individer per 1000 km², vilket är mycket lägre än till exempel en annan starkt hotad underart av *C. sulphurea*, den orangetofsade kakaduan, *C. s. citronocristata*. Sex förekommande bohålor iaktogs varav två som föreföll vara aktiva bon. Vid ett av bona, kunde paret ses när de umgicks energiskt med resta tofsar, vid ingången till bohålan. Se bild. De förekommande bohålen fanns i träd av arterna *Alstonia scholaris* och *Parinarium corimborum* och var belägna på höjder om ca 10, 12, 13, 15, 15, och 20 m., respektive.

Dagliga aktiviteter

Under morgnarna så bestod fåglarnas aktiviteter av följande; sittande på grenar i träd (43 % av observerad tid), intag av föda (12 %), lek (22 %) och andra aktiviteter som förflyttning (22 %), solbad i trädtoppar, plockning av fjädrar och avgivande av läte. Under eftermiddagen så ökade ätandet till 30 % medan plockning av fjädrar minskade till 27 %. Leken minskade men det sociala umgänget ökade från 1 till 9 % av tiden. Kakaduorna föredrog framför andra den mittersta regionen av de rymliga trädkronorna (61 %) och därefter föredrog de den översta delen av under den tid som de utförde sina dagliga aktiviteter.

Procenttalen för mellersta delen av trädkronan fördelade sig enligt följande; socialt umgänge 100 %, intag av föda 51 %, förflyttning 79 %. Kakaduorna uppehöll sig i mitten eller i den övre delen av trädet eller ute i ändarna av grenar, när de intog föda som frukt och färsk blad. Under morgontimmarna så föredrog de att sitta på torra grenar i toppen av träden. Mittenregionen av trädet antogs vara en placering av bekvämlighet, då den erbjuder skydd och skyl mot predatorer och väderlek. De använde endast den nedre delen av trädet endast för att sitta på grenar och begränsade rörelser. Det mest nyttjade trädslaget vid en plats vid namn Lea var (Bitti) *Vitex coffasus* och *vitex glabra*, (Kuiya) *Alstonia scholaris*, bambu (*Bamboosa spinosa*), *Behi spp*, och Soasoarate.

Uppgifter om vilka födoämnen som vilda kakaduer föredrar i Indonesien är begränsade. Kakaduorna iaktogs äta av tio olika arter av träd och buskar eller växter.

Konsumtion av frukten hos höga träd som används som timmer som *Intsia bijuga*, som används till byggnation pga. sin hårdhet och ett lövfällande lövträd, tangkalase, indikerar att skogsavverkning kan ha effekter på kakaduornas överlevnadsgrad i kombination med förstörelse av häckplatser, i vart fall under år med torka. I själva verket så framkom det under enklare intervjuer att det var lättare att se fåglarna under torrperioden när födotillgången var mer begränsad och fåglarna var mer benägna att besöka uppodlade områden. Andra frukter och frön som gärna konsumerades, vilket observerats av andra och sammanfattat enligt följande; frukt och frön av majs (*Zea mays*); banan *Musa*; mango (*Mangifera indica*); papaya (*Carica papaya*); fikon (*Ficus*); guava (*Psidium guajava*); inhemska frukter som jambu bol (*Eugenia malaccensis*); "kedondong batu"; "marang taipa"; fikonkaktus (*Opuntia elation*); srikaya (*Annona squamosa*); blommor av kokosnöt (*Cocos nucifer*); tamarind (*Tamarindus indica*); blommor och frukt hos mangroveträd (*Avicennia*); frukten av marangtaipa (*Dehaasia*) och spåda blad av Sonneratia.

Kakaduer iaktogs i umgänge med ett flertal fågelarter som ej tillhör papegojsläktet, Coracias temminckii, en kråkfågel som invaderade ett bo tillhörande ett kakaduar, vilket ledde till en kamp om boet, *Aplonis*

panayensis en art av filippinsk stare och *Spilornis rufipectus* (en sulawesisk örnart, som sågs jaga en kakadua).

Sammanfattning

Det är troligt att det, högt räknat, endast återstår några få hundra individer av nominatarten av *C. sulphurea* i vilt tillstånd på ön Sulawesi; häckningspopulationen kan vara endast hälften till en tredjedel så stor. En gång så vanligt förekommande att den ansågs vara ett skadedjur för jordbruket och då en av världens arter av kakadua som var lättillgängligast på marknaden. Även om inget försök att upprepa 2001 års studie med ändamålet att göra precisa analyser av trenderna för populationen, så framgår det ändå som klart att antalet fåglar vid denna, artens mest befolkade plats, är mycket lågt och arten beskrivs som "potentiellt utan möjlighet att bevara" i the Parrot Action Plan. Det skulle vara en enorm skam om världen gav upp kampen för denna vackra kakadua som i Indonesien kallas för "kakatua kecil jambul-kuning" – den lilla kakaduan med gul tofs.

Erkännanden

Stewart A. Metz, M.D, Director of The Indonesian Parrot Project och Project Bird Watch, bekostade undersökningen. Tack för deras stöd i planeringen och genomförandet av studien går till Biology Department of As-Syafi'iyah Islamic University, Profauna Indonesia, BirdLife Indonesia and Asia, Yascita, Yari, PHPA and BKSDA of Southeast Sulawesi, lokalbefolkningen i Hukaea-Laea, alla vänner vid Jakarta Birdwatcher Community och Mahacala Halualeo University. Ett speciellt tack till Dwi Agustina.

WPT-USA flyttar till Florida!

Som alla våra amerikanska medlemmar väl känner till, så har Joanna Eckles på ett utmärkt sätt skött hanteringen av denna stora del av fonden för över sju år nu! Efter att nu gått igenom och utvecklat denna del av fonden, som tävlar med den brittiska om att vara fondens största nationella gren, har Joanna bestämt att det nu var tid att lämna stafettpinnen över till någon annan. Tursamt nog så har vår egen Glenn Reynolds – en supporter till fonden under många år, grundare och manager för the Golden Conure Fund och fram till nyligen en World Parrot Trust Trustee, har bestämt sig för att ta sig an de många och varierande ansvarsområdena för WPT-USA. Glenn har just återvänt från ett par dagars av intensivutbildning in (kalla!) Minnesota för att uppdatera sig som den nya administratören av WPT, USA. Joanna kommer att ha ett antal olika uppdrag i sitt nya arbete för oss i fonden, innefattande en mängd varierande kommunikationsuppgifter inkluderande att skriva för och sammanställa arbete för PsittaScene, kommunicera med medlemmar, donatorer, och lokala avdelningar och hålla föredrag för fonden vid olika sammankomster. Hon kommer även att fortsätta sitt arbete med våra partners i de olika kommittéerna inom den zoologiska och veterinära gemenskapen. Jag vet att vi alltid ber er att vara tålmodiga, men om ni åtminstone till nästa månad, kan stå ut med oss medan vi arbetar för att få denna förändring i fas, så borde saker och ting återgå till det normala - eller förhoppningsvis ännu bättre än normalt när både Glenn och Joanna har kommit igång – ganska snart.

Bildtext::

Joanna (med assistent Torianna) och Glenn fick oväntad assistance från Rollx President Mike Harris inför flytten till Florida. Rollx är ett Minnesota företag som konverterar skåpbilar för personer som är handikappade. De transporterade all vår (WPT USA) utrustning och lager helt gratis i en skåpbil som skulle transporteras till Florida. Deras bidrag sparade fonden både avsevärda kostnader och tid, tid och pengar som vi mycket hellre spenderar på papegojor än på FedEx!

Tack så mycket Rollx Vans

Vad är att göra åt flusnan? – Tredje delen

Av Jamie Gilardi

Efter att den under flera månader tycks ha bromsat upp, verkar det tyvärr som om fågelinfluensan H5N1 skulle ha fått ny vind i seglen. Under senare veckor har sjukdomsutbrott rapporterats hos fjäderfän i Nigeria och nyligen hos vilda svanar i Centraleuropa. Förutsatt att nyheterna färdas snabbt under dagen, är en tidskrift som utkommer kvartalsvis ett ineffektivt verktyg för att hålla medlemmar informerade om

sjukdomens rörelser. Vi uppmanar er, att ägna noggrann uppmärksamhet åt lokala nyheter och vi kommer att anstränga oss att hålla vår hemsida uppdaterad med influensanyheter allteftersom de rapporteras. (<http://www.worldparrottrust.org/flu>)

Eftersom man i en stor del av Europa nu (till slut) uppmanar fjäderfäproducenter att hålla sina fåglar inomhus, betonar vi vikten av att alla fågelägare också vidtar denna mycket viktiga åtgärd nu. Om det av någon anledning skulle vara omöjligt för er att ta in era fåglar, föreslår vi att ni vidtar tre åtgärder för att minimera eventuell kontakt med vilda fåglar.

För det första

Utfodra och vattna era fåglar på en plats som vilda fåglar inte kan nå.

För det andra

Täck alla hägnader eller voljärer, så att fåglarnas uppehållsplatser inte påverkas av fåglar som flyger ovanför

För det tredje

Gör vad ni kan för att avskräcka vilda fåglar från att komma nära era hägnader. Denna senaste åtgärd kan bestå av att man beskär eller täcker växtlighet, som drar till sig vilda fåglar, använder fågelnät för att täcka voljärer så att vilda fåglar förhindras att ta sig in, ta bort fågelbord från närheten av områden med tamfåglar.

Tragiskt nog har det inträffat sjukdomsfall och dödsfall i Turkiet och det skulle vara obetänksamt att förvänta sig att fall av H5N1-influensa hos människa skulle upphöra inom kort. Vi uppmanar följaktligen alla på de asiatiska, afrikanska och europeiska kontinenterna att iaktta största försiktighet i närheten av vilda fåglar och områden där de håller till.

Tio lätta steg för att undvika fågelinfluensa för dig och dina fåglar.

Som många förutspådde i somras har den aviära influensan H5N1 eller ”fågelfluensan” nu anlänt till de östra, södra och centrala delarna av Europa. Viruset är ännu inte känt för att kunna överföra smitta mellan människor, och därför förblir hotet mot Europas innevånare minimalt och möjligt att undvika.

Direktkontakt med smittade fåglar verkar vara den huvudsakliga anledningen till att ådra sig viruset men har en människa väl blivit smittad, är detta ytterst farligt. Om kontakter med vilda fåglar eller fjäderfän inte kan undvikas, utför då grundläggande försiktighetsåtgärder såsom att omedelbart duscha och tvätta exponerade kläder. Om ni måste ha kontakt med vilda fåglar, fågelfjädtrar eller avföring bär andningsskydd (N95 eller bättre) och gummihandskar under exponeringstiden och gör av med dem på ett säkert sätt. För att hjälpa till att lotsa er till ansvarsfulla och förebyggande åtgärder, råder vi er nu att utföra följande åtgärder för att minimera risken för att ni eller era fåglar skall få fågelinfluensa. Dessa riktlinjer är avsedda att användas för grundläggande skydd: Var och en som känner influensaliknade symptom – feber, hosta, halsont, värkande muskler etc. – skall omedelbart söka läkarhjälp.

Tamfåglar i och omkring bostaden

1. Har ni fåglar i bur ute, ta in dem inomhus eller i annat fall isolera dem helt från alla vilda fåglar eller andra fåglar i fångenskap. Praktisera klok biosäkerhet: Ta inte in nya fåglar eller låt era fåglar ha kontakt med några fåglar utomhus, i bur eller vilda. Låt er lokala veterinär om möjligt testa era fåglar för fågelinfluensa. För noggranna noteringar över prover och gör även upp en särskild lista över de biosäkerhetsåtgärder, som ni har genomfört för er och era fåglar.

Förebyggande åtgärder mot vilda fåglar – om ni har sällskaps- eller tamfåglar så

2. Undvik att mata vilda fåglar; inklusive att använda fågelbord och liknande och att mata änder eller duvor i städernas parker eller torg. Om ni väljer att ta risken, var då ytterst försiktig (handskar, andningsskydd, förkläde, etc.), när ni hanterar fågelmatare och vattenautomater. Håll all vildfågelmatt, utrustning och kläder på ordentligt avstånd från de områden, där ni har era voljärer och utrustning

3. Var försiktig på allmänna platser, som besöks av stadsduvor och sparvar, och undvik anhopningar av fåglar och de områden, där de äter och sover. Lagg noga märke till de platser där avföring från fåglar koncentreras på gator, trottoarer, bilar, etc., som tecken på övernattningsplatser (Så har, till exempel, trottoaren utanför huvudingången till Londons Heathrow ofta en iögonenfallande samling duvskit som väntar på dem som går ur sina bilar).

4. När sommaren närmar sig, undvik att bada och simma i sjöar, åar och kustområden med stora anhopningar av sjöfågel: änder, svanar, gäss och framför allt vitfågel.
5. Undvik att besöka bondgårdar eller hushåll med fjäderfän i synnerhet om fåglarna är inhysta på utsidan. Om ni måste besöka, vidta då de försiktighetsåtgärder som beskrivits tidigare, i det fall ni kommer i direkt kontakt med fåglar eller det område där de vistas.
- 6 Avstå från all direktkontakt med vilda fåglar såsom att jaga, hantera och äta dem. Detta gäller i synnerhet sjöfågel, som det är mer troligt att man äter och vilka kan vara bland de vanligare bärarna av denna sjukdom.
7. Om ni påträffar en fågel som är död eller verkar vara sjuk, gå då inte nära eller rör den. Har ni en eller flera utomhuskattor, som kanske äter vilda fåglar, minns då att denna variant av fågelinfluensa har smittat kattor i Asien och Europa, fastän det inte finns bevis för att kattor har överfört viruset till människor.

Fjäderfän och andra fåglar som föda

8. Om ni väljer att äta kalkon-, ank- eller kycklingkött, se då till att det är ordentligt tillagat innan ni äter det. Kommersiellt producerade ägg bör vara desinficerade redan före leverans men var särskilt försiktig vid hantering och tillaga dem noggrant innan de äts. Om ni skaffar ägg direkt från höns, från en granne eller från producenter med frigående höns, vidta samma försiktighetsåtgärder, som ni skulle ha gjort om ni själv skulle ha skött fåglarna.
9. Om ni väljer att slakta fåglar till föda, bär skyddshandskar och skyddsglasögon, ett vattentätt förkläde och andningsskydd av engångstyp, som ansluter tätt över näsa och mun (helst enligt N95 eller bättre).
- 10 Om ni gör i ordning rått kyckling- eller annat fågelkött för matbordet, använd handskar och andningsskydd vid tillredningen och diska och desinficera därefter noggrant alla knivar, kärl, skärbrädor, som kan ha kommit i kontakt med rått fågelkött.

Fyra endemiska fågelarter nära utrotning gör Socorro Island till ett prioriterat globalt bevarandeobjekt

Av JUAN ESTEBAN MARTINEZ GÓMEZ

Socorro Island är en av de fyra vulkaniska öarna som formar Revillagigedoarkipelagen, belägen i den mexikanska delen av Stilla Havet. Ön ligger 460 km sydsydväst om spetsen på Baja California; ön har det högsta berget i arkipelagen, Mount Evermann (1100m) och hyser därför även den mest diversifierade florans och faunan. Ca 30% av öns växter är endemiska för ön eller arkipelagen som sådan och alla inhemska ryggradsdjur är endemiska på art eller underartnivå. Som en konsekvens av detta så har ön betraktats som en högintressant plats ur global biodiversitetssynpunkt av Conservation International, såsom ett prioriterat endemiskt område ur fågelsynpunkt av Bird Life International och en plats som står inför ett potentiellt omedelbart hot om utrotning av the American Bird Conservancy och the global Alliance for Zero Extinction. Om inte genomtänkta bevarandeåtgärder genomföres så kommer fyra endemiska fågelarter på ön Socorro att utsättas för en mycket snabb antalsminskning och en därpå följande utrotning under det närmaste decenniet. Dessa arter inkluderar Socorroduvan (redan utrotad i det vilda), liran Townsend's Shearwater (Procellariidae) (uppskattningsvis 1000 par återstår och arten tar lång tid på sig för att uppnå könsmognad), härmfågeln Socorro Mockingbird och Socorroparakiten (Aratinga brevipes) (uppskattningsvis 500 individer återstår av de två senare arterna. The Island Endemics Foundation och Endémicos Insulares A.C. är två organisationer som utgör spjutspetsen för bevarandeåtgärder i regionen genom att de arbetar för en reintroduktion av Socorroduvan till dess uråldriga habitat och hemvist. Dessa åtgärder involverar ett internationellt partnerskap inkluderande tio europeiska länder, USA och Mexico. Frankfurt zoo övervakar det europeiska uppfödningssprogrammet, I Mexico har flottan erbjudit ovärderligt stöd i strävan att bygga en toppmodern uppfödningssanläggning för att återskapa en grundpopulation av Socorroduvan i det vilda. För att vinna framgång måste bevarandeåtgärder stödjas av omfattande management i form av olika åtgärder lokalt. The Instituto de Biología vid Mexico's nationella universitet implementerar program för återplantering av skog och program för att restaurera habitat i syfte att hejda jorderosion och program för att restaurera och bevara de södra delarna av Socorro, en del som nu utsätts för stark påverkan av betande får. Programmen syftar till att återskapa ett stadium som speglar öns ursprungliga oförstörda natur.

Bakterieplasma och växter kommer att hämtas från den norra delen av ön, en plats där fåren aldrig har förekommit. The University of Colima och the Grupo de Ecología y Conservación de Islas kommer att avlägsna fåren från ön. The National Commission of Natural Protected Areas och the Directorship of Wildlife, båda lyder under the Ministry of Natural Resources and Environment, kommer att erbjuda sitt stöd för att uppnå dessa mål.

The Socorro Dove Project har triggat igång detta internationella samarbete med ett alltmer ökande antal deltagande institutioner och detta kommer att utgöra en solid grund för restaureringen av Socorro Island's unika flora och fauna. I år har the American Bird Conservancy och Conservation International beviljat medel till Endémicos Insulares, A. C. för att utföra grundläggande övervakning av liran Townsend's Shearwater, härmfågeln Socorro Mockingbird, socorroparakiten och den endemiska socorrogärdsmygen Socorro Wren (som en indikator på habitat kvalitet) allt för att erhålla demografiska benchmarks innan restaureringsansträngningarna startar. Mer stöd behövs för att garantera övervakning över en längre period (5-10 år) av dessa arter för att utvärdera framgången i denna ambitiösa bevarandekampanj.

En ny hybridpopulation mellan *Agapornis personata* x *A. fischeri* i närheten av Arusha, Tanzania **Av WERNER LANTERMANN**

Svarthuvad dvärgpapegoja (*Agapornis personata*) and rödhuvad dvärgpapegoja (*Agapornis fischeri*) är arter som är endemiska för Tanzania. Arterna har endast sporadiskt iakttagits vid den norra tanzaniska gränsen mot Kenya. Frisläppandet av burfåglar nära stora städer som Nairobi och Mombasa har förekommit och det förekommer en population vid Lake Naivasha, Kenya. De båda arternas naturliga utbredningsområde omfattar stora områden i norra Tanzania. Fram till mitten av 1900-talet var arterna åtskiljda av ekologiska barriärer. Det finns några få populationer av dvärgpapegojor, härstammande från frisläppta fåglar, utanför artens tidigare utbredningsområde. Det förekommer uppgifter om observationer i Dar-es-Salaam, Tanga, Morogoro, Dodoma och Arusha. Åtminstone de två sista är hybridpopulationer. Uppkomsten beror på medvetet eller omedvetet frisläppande av burfåglar, men ursprunget av populationerna vid Dodoma och Arusha är ifrågasatta. För Dodoma området kan de få observationerna indikera på att den rödhuvade dvärgpapegojans förekomst inom utbredningsområdet för den svarthuvade dvärgpapegojan antingen är fåglar som migrerat ut utanför den södra delen av sitt normala utbredningsområde eller att denna art har utvidgat sitt naturliga utbredningsområde söderut under de senaste årtiondena. Men hybrider med svarthuvad dvärgpapegoja från detta område var inte kända fram till nu. Populationerna i Arusha är i behov av mer undersökningar, då de är de enda hybridpopulationerna lokaliserade inom det överlappande området för bägge arterna. Så frågan är om dessa populationer även de har sitt ursprung ur frisläppta burfåglar eller om de uppkommit genom en naturlig hybridisering. Detta är inte lätt att fastställa, då Arusha är belägen på den mest nordliga spetsen av den överlappande zonen för hybridpopulationerna. Författaren fann under sin senaste resa till Tanzania, en ny hybridpopulation vid en campingplats nära Meserani Snakepark, ca 25 km väster om staden Arusha. Nästan 20 fåglar observerades, de flesta av dem uppenbarligen rena svarthuvad dvärgpapegoja, men några av dem visade tecken på hybridisering med rödhuvad dvärgpapegoja som urvatnade färger på bröstfjädrarna och dunkla färger på huvudet. Fåglarna visade inga tecken på skygghet och uppehöll sig i träden och buskarna vid turistlägret. Vissa av dem fann skydd under taken till turisthyddorna. Frågan om ursprunget till denna population återkommer. Finns det en naturlig förlängning av den rödhuvade dvärgpapegojans utbredningsområde västerut? Finns det enstaka individer som migrerar och hybridiserar med den bofasta populationen av svarthuvad dvärgpapegoja? Eller är etableringen av denna hybridpopulation ett resultat av frisläppandet av burfåglar? För närvarande kan vi endast spekulera över svaren till dessa frågor. Men det står helt klart att det inte längre finns några ekologiska eller etologiska barriärer som förhindrar hybridisering mellan dessa två papegojarter i Tanzania i framtiden. Email: w.lantermann@arcor.de

Mindre soldatara häckar i klipporna vid Otachique, Chihuahua, Mexiko

Av JAVIE CRUZ-NIETO, GABRIELA ORTIZ-MACIEL, MIGUEL CRUZ-NIETO, MANUEL BUJANDA-RICO och ERNESTO ENKERLIN, Foto JAVIER CRUZ

Mitt bland bergen Sierra Madre Occidental i den norra delen av centrala Mexiko ligger en unik och helig plats: Otachique. Denna region härbärgerar antika kulturhistoriska mumier, grottmålningar, antika

lerföremål och representerar en av de få återstående platserna i Chihuahua, Mexico där den mindre soldataran fortfarande häckar.

Mindre soldatara (*Ara militaris*) är hotad enligt Mexikos regering och sårbar enligt IUCN. De huvudsakliga hot som denna arapapegoja står inför är de samma som för nästan alla papegojarter, fångst och förstörelse av fåglarnas habitat. Under 2003 så lokaliserade vi en 25 meter hög klippvägg som besöktes av dessa aror, och sedan det året har vi haft möjligheten att, då och då varje säsong, övervaka klippväggen för att bestämma antalet häckande par. Under 2004 så registrerade vi 12 aktiva boplatser, och under 2005 så fördubblades detta antal till 25 st aktiva boplatser. Denna häckningsplats är lokaliserad i en ravin som är ca 700 meter bred och 14 km lång. Skogen består av gammal barrskog blandad med ekar och vissa områden av tempererad skog återstår. Araparakiten (*Rhynchopsitta pachyrhyncha*) har enstaka boplatser i området. Området besitter en stor potential sett ur ett ekoturism-perspektiv. Lokalbefolkningen har byggt stugor och upprättat turverksamhet för fiske, ridning, vandring och camping. Trots områdets helgd så har vi fått höra att aror fortfarande skjuts emellanåt, detta då de äter av de persikor som odlas i närheten under fåglarnas häcksäsong. På grund av dessa specifika problem som hotar arorna i Otachique, så är vårt huvudsakliga mål att under det kommande året att utvärdera arornas produktivitet och förmåga att förstöra fruktodlingar, detta med förhoppningen om att kunna implementera alternativ i syfte att bevara såväl arorna som de lokala persikoodlingarna. Denna studie representerar det första bevarandearbete som utförts i delstaten Chihuahua och utgör en stor möjlighet att förena arornas bevarande med behoven hos den jordbrukande delen av befolkningen.

Utbildningsfolder beträffande fågelinfluensan

Då fågelinfluensan nu har sprit sig från Sydostasien och Kina, genom forna Sovjetunionen och Turkiet och östra Europa samt Nigeria och Algeriet så är det förvånansvärt hur många olika kulturer, språk och alfabet som den har träffat på under vägen. Då viruset kommer att påverka många människor som inte kan läsa, så är de grafiska sätten att meddela sig på viktiga, vilket framgår av denna algeriska folder.

PsittaNytt

Australiens gäckande nattparakit är återupptäckt

Denna gåtfulla papegojart – senast sedd i mumifierat tillstånd längs en väggkant i delstaten Queensland i Australien under 1990 – har återuppstått mitt i en dispyt i Pilbara regionen i västra Australien. Ekologer som arbetar för gruvföretagaren Andrew Forrest påstår att tre ”mycket övertygande” observationer av tre kritiskt hotade nattparakiter (*Geopsittacus occidentalis*) i träskan vid Mulga Downs, den idylliska farmen som ägs av Australiens rikaste kvinna – och konkurrenten till herr Forrest’s gruvföretag – Gina Reinhart. Gina Rinehart har förhandlat för att området vid Mulga Downs skall skyddas i bevarandesyfte när arrendet för detta idylliska markområde skall förnyas under 2015. Men Forrests företag Fortescue Metals Group har en avtal om hyra av samma mark för gruvverksamhet och är fast besluten om att gå fram med en utveckling för många miljoner australiska dollar. Företaget har skrivit en plan för hur fågeln skall tillförsäkras skydd.

http://www.theaustralian.news.com.au/common/story_page/0,5744,16996493%255E30417,00.html, The Weekend Australian, Paige Taylor, Oct 22, 2005

1.3 miljoner australiska dollar till stöd för skyddet av sällsynta fåglar

Skyddet för några av Australiens vackraste och inhemska fåglar, inkluderande den rödstjärtade korpkakaduan (*Calyptorhynchus banksii*), får ett lyft genom tillskottet av 1,3 miljoner australiensiska från statliga medel. Initiativet var riktat åt att bevara det allt mer minskande habitatet för australiensiska fågelarter. Andra fågelarter som kommer att dra nytta av detta är the Diamond Tire Tail, staten Victoria's hotade Bush Stone Curlew, the Masked Owl och the Black Chinned Honeyeater. Miljöminister Ian Campbell tillkännagav tillskottet av medel från en regional grupp av Natural Heritage Trust. Senator Campbell sa att åtgärden möjliggör att regeringen, lokala grupper och privata markägare kan arbeta tillsammans för att implementera strategier i syfte att bevara och förbättra habitatet för många hotade och sårbara inhemska fåglar. ”Många fåglar behöver håligheter i träd för att häcka och passande habitat för födosök” uppgav han i ett uttalande. ”Mycket av detta är skyddat inom statligt ägda skogar och vi behöver även bevara dessa habitat på privat mark. Senator Campbell uppgav att detta uppdrag initierat

samarbete med markägare för att skydda och rehabilitera habitat och biträder med skötseln av återstående vegetation. Det inkluderar även inhägnande av återstoden för att skydda området från betande boskap, återplantering av intilliggande områden och att tunna ut trädbestånden längs vägarna på ett ekologiskt sätt för att uppmuntra att äldre träd fröproduktion.

<http://www.smh.com.au/articles/2005/10/19/1129401291105.html>, Australian Associated Papers Ltd, October 19, 2005

Loriträff i juni 2006

Som en uppföljning av det framgångsrika mötet som avhölls i fjol, kommer Rosemary Low att organisera ett nytt möte för lorientusiaster. Mötet kommer att avhållas söndagen den 4 juni på samma ställe som sist. Nämligen Shirebrook Village Hall, Park Road, Shirebrook, nära Mansfield, NG20 8JR i Storbritannien. Mötet startar kl 13.30. Rosemary Low kommer att visa en diabildserie över hur man kan utfodra lorier och Allan Manning kommer att prata om uppfödning av lorier. Detta möte är av vikt för uppfödare av lorier för att upprätthålla kontakt och utväxla avelsmaterial. Motsvarigheten till länsstyrelsen har bestämt att inga fåglar kommer att tillåtas i lokalen men en Till salu lista och en lista över fåglar som önskas köpas kommer att upprättas under mötet och kommer sedan att skickas ut till deltagarna. Inträdet kommer att uppgå till £4 per person. Eventuellt överskott kommer att doneras till bevarandet av papegojor. För ytterligare information kontakta Rosemary Low, telefon 0044 (0)1623 846430

Berömda papegojor riskerar att bli vräkta i Kalifornien - Telegraph Hill

Av **JUSTIN M. NORTON** Associated Press Writer

En flock av vilda papegojor som bosatt sig på en kulle med utsikt över bukten och som blev föremål för en dokumentär och en bästsäljande bok, söker nu efter ett nytt hem då en av deras trädgrenar sågats av och två andra grenar riskerar att gå samma öde till mötes. Mark Bittner, som var den som fäste uppmärksamhet på papegojornas situation, stoppade ett arbetslag i denna veckan innan de högg ned tre cypresser, träd som ägaren ville hugga ned då de utgjorde en fara. Fåglarna har underhållit turister och boende i området för årtal. Bittner, 53 år gammal uppgav ” Jag skulle vara en förskräcklig människa om jag inte hjälpte mina vänner, och de är mina vänner, ” sa han när han stod utanför sin stuga inte långt från stubben av den nedsågade cypressen och det återstående två träden.

<http://www.sfgate.com/cgi-bin/article.cgi?f=/n/a/2005/11/02/entertainment/e163537S90.DTL&hw=parrot&sn=002&sc=574>

Ett tillslag utgör ett hårt slag för ett syndikat inriktat på artskyddsbrott

Exotiska fåglar och ägg till ett värde av \$600,000 australiska dollar har beslagttagits vid en gemensam operation mellan polis och tull vid ett tillslag mot en importverksamhet i Victoria, Australien.

En del av de fåglar som beslagtogs av federala och lokala rättsvårdande myndigheter i Victorias vid en serie av räder mot ett syndikat i regionen Victoria har aldrig tidigare setts i Australien. Som en del av en pågående förundersökning, vilken involverade personal från australisk tull, the Department of Sustainability and Environment (DSE) och the Department of Environment and Heritage (DEH), nio husrannsaktionsbeslut utfärdades för åtta olika lokaler. DSE senior wildlife officer Denis Moy uppgav att personalen beslagtagit illegalt importerade fåglar, ägg och annan material, men han ville inte uppge var detta hade skett. "Som ett resultat av detta har vi lyckats säkra en betydande mängd bevismaterial som nu behöver analyseras, och som ett resultat av det så kommer vi att ta oss vidare i förundersökningen," uppgav Moy. "Det är en lukrativ bransch, detta har pågått under ett antal år, och som ett resultat av denna pågående förundersökning kommer vi att komma till att personer kommer att lagföras med påföljder." Mr Moy said the offences carried a maximum penalty of 10 years in jail and/or a \$110,000 fine.

"Jag tror att handel med vilda djur är väldigt utbredd och jag tror att vi går framsteg I kampen mot denna verksamhet, men det återstår fortfarande mycket att göra," uppgav han.

DEH senior wildlife officer Ben Parker uppgav att en del av de ägg som beslagttagits kommer från arter som är hemmahörande i Sydostasien, Sydamerika och Sydafrika. "Vi uppskattar för närvarande värdet på det beslagtagna till ett värde av uppemot \$600,000 australiska dollar ... exotiska fåglar, av vilka en del aldrig tidigare har setts i detta landet." Talesmän uppgav att förundersökningen även har inriktat sig på

den illegala handeln med vilda djur mellan delstater, och insamlandet av både ägg och fåglar från naturen, av arter som svarta kakaduer och den hotade gulstjärtade korpkakaduan.

<http://www.news.com.au/story/0,10117,17465774-1243,00.html?from=rss> December 05, 2005

Smugglade fåglar får tillbaka friheten

The Namibian (Windhoek, Namibia)

Sextiosex individer av Ruppell's långvingepapegoja som konfiskerats av namibisk gränspolis, från en smugglare i närheten av Onhelewa vid den namibisk-angolanska gränsen under september månad 2005, har blivit återutsläppta i det fria. Hobatere, längs den västra gränsen av Etosha nationalpark och en plats väster om Swartbooisdrift längs floden Kunene valdes ut som platser för frisläppandet. Alla fåglarna ringmärktes för att möjliggöra att de senare skall kunna identifieras. Smugglaren som undkom gripande och flydde tillbaka in i Angola, hade packat samman fåglarna i en liten nätbur (endast 25x60x40 cm) och fåglarna var i dålig condition när polisen konfiskerade dem. Erwin Tjikuua från the Ministry of Environment and Tourism (MET) vid Ondangwa uppmärksammade Dr Pauline Lindeque, MET's Director of Scientific Services, rörande konfiskeringen av fåglarna. Tjikuua transporterade sedan personligen fåglarna till huvudstaden Windhoek. Papegojorna hölls i karantän vid the Namibia Animal Rehabilitation Research and Education Centre (Narrec) i Windhoek för en månad under tiden som de behandlades för skador, externa och interna parasiter och den undernäring som de led av. Maten till fåglarna under den månad som de behandlades hade donerats av A and R Pet Supplies.

<http://allafrica.com/stories/200511070692.html>, November 7, 2005

Kvinna gripen för att ha stoppat en papegoja i BH

Av Associated Press

En kvinna från Florida har gripits på grund av att hon fyllt ut sin BH med – en stulen papegoja. Jill Knispel, 35 år gammal, är misstänkt för ett allvarligt brott efter att ha gömt en ovanlig grönvingad ara (Ara chloroptera) i sin BH och samtidigt stjäla fågeln från sin arbetsgivare, Baby Exotic Birds, uppger en källa från polisen.

Knispel stal uppenbarligen fågeln för att kunna byta den mot en veteranbil, en Volkswagen Karmann Ghia av 1964 års modell. Hon kunde dock inte motstå att berätta för bilens ägare hur hon kommit över fågeln, enligt the Fish and Wildlife Conservation Commission. Det visade sig att bilägaren var god vän med mannen som äger fågeln, vars värde uppskattades till US \$2,000 bird. Genom DNA teknik kunde fågelns identitet säkerställas och åtal väcktes mot Knispel för grov stöld i lördags. "Omständigheterna i detta ärende är bland de mest bisarra som jag någonsin varit med om att utreda" uppgav den erfarne miljöbrottsutredaren Lenny Barshinger.

<http://www.newsday.com/news/nationworld/world/wire/sns-ap-bird-in-bra,0,5097276.story?coll=sns-ap-world->

WPT vinner IAATE bevarandepreis för 2006

The International Association of Avian Trainers and Educators (IAATE) har nyligen utsett the World Parrot Trust till vinnare av ett pris för arbete med bevarandeåtgärder. Priset erhåller vi för det arbete som vi utfört för att stoppa handeln med vilda fåglar till EU. Utmärkelsen erkänner och uppmärksammar alla de år av arbete som lett fram till det nuvarande tillfälliga importstoppet. Utmärkelsen ges ut årligen av IAATE's aktiva Conservation Committee och samtidigt delas ett pennningpris ut. Vi hade förmånen av och är mycket tacksamma över att samtidigt erhålla en summa om US \$1,000 som kommer att avsättas för vårt fortsatta arbete för de blåstrupiga arorna i Bolivia.

IAATE är en professionell utbildningsgrupp som arbetar över hela världen för att utbilda allmänheten om djur och bevarandearbete. Gruppens medlemmar arbetar på en mängd olika ställen som zoologiska parker och offentliga akvarier, olika centers för natur, parker och skolor. De använder tränade fåglar i sina program och många inkluderar även andra djur. Gruppen träffas årligen för att dela kunskap och framgångar i träningsmetoder som inkluderar positiv förstärkning, tekniker för djurskötsel och bevarande.

Många av de personer och organisationer som är aktiva i IAATE har även ingått partnerskap med WPT för att utöka sitt utbildningsprogram för att komma i kontakt med bevarandearbete på plats i naturen. Vi har ofta skrivit om deras bidrag i PsittaScene och vi har haft många underbara tillfällen att upplysa om vårt arbete på deras konferenser. IAATE är en organisation med en stark knytning till bevarandet av fåglar och deras medlemmar når ut till tusentals av människor varje år med detta viktiga meddelande. Tack så mycket IAATE!

Papegojor i det vilda; socorroparakiten, grön kiltjärtsparakit

Aratinga brevipes

Av © JUAN CORNEJO / Africam Safari

Socorroparakiten är endemisk för ön Socorro, en av de fyra öarna ingående i arkipelagen Revillagigedo belägen 450 km sydväst om spetsen på halvön of Baja California. Ön som endast är 132 km² stor har till hälften utsatts för kraftigt överbete av introducerade får, vilket förorsakat storskalig habitatförsämring och kraftig minskning av den skogsareal som papegojorna är i behov av för att häcka. Populationen uppskattas till 500 individer och arten är listad som hotad, men det är idag osäkert hur många fåglar som exakt återstår idag. Detta par fotograferades i november 2004 av Juan Cornejo, en av deltagarna i en internationell delegation som besökte ön under tre dagar. Delegationen sponsras av the Island Endemics Foundation (USA), Endemicos Insulares A.C. och den mexikanska flottan.Navy. Paret uppträdde mycket lugnt och kunde iakttas under 30 minuter av delegaterna som vandrat upp till berget Mt Evermann, med en högsta top på 1130 möh.

WPT Sverige förfogar över en folder på svenska som kan användas vid värvning av nya medlemmar till WPT. De av läsarna som är intresserade av att få foldrar för medlemsvärvning ombedes kontakta översättarna.